

[Axel Møller.]

Ministre — det gør den jo slet ikke —, men man kan ikke se bort fra, at den kan lægge stærke Hindringer i Vejen for, at en Dommer, som man gerne vil have til Justitsminister eller til en anden Ministerpost, kan tage mod Stillingen. Ministerstillingerne er jo i vore Dage som Regel alt andet end sikre, og man kan godt forstaa, at en Dommer, der er glad ved det Embede, han har, og som risikerer — ved en kortere Tid at tage imod en Ministerpost — at se en anden faa hans Embede, saa at han i hvert Fald maa søge om Forflyttelse, siger: Nej, under disse Forhold ønsker jeg ikke at tage imod Hvervet. Jeg finder det rigtigt, at man ikke unødigt skal lægge Hindringer i Vejen for, at en Dommer kan blive Minister, og at man ikke unødigt skal tvinge en Mand, der er blevet Minister eller har faaet andet offentligt Hverv at udføre, til at trække sig tilbage derfra, inden hans Gerning er endt.

Det forekommer mig ogsaa, at de Indvendinger mod Lovforslaget, som jeg har set fremsat, er — for at bruge et mildt Udtryk — i høj Grad overdrevne. Man har talt og skrevet om, at man ved det foreliggende Lovforslag vilde prisgive Dommernes Uafhængighed. Er det at prisgive Dommernes Uafhængighed? Nej, som Lovforslaget lyder, lægger det netop Afgørelsen af, om man kan forlænge Konstitutions-tiden, i Hænderne paa selve Retterne gennem deres Præsident. Det er altsaa ikke Retterne eller Domstolene, der bliver gjort afhængige af Administrationen. Det er tværtimod Administrationen, der bliver gjort afhængig af Domstolene, idet man ikke kan tvinge en saadan kongelig Resolution igennem, naar vedkommende Retspræsident siger: Nej, jeg mener, at sagligt vel overvejet kan vi ikke have dette Embede staaende længere ubesat; nu maa det besættes, nu maa Valget træffes. Det er i Virkeligheden Retterne, der faar en Myndighed, som de nu slet ikke har.

Og dette, at Lovforslaget kræver, at kun faste Dommere kan overtage Stillingen i disse Tilfælde, giver dog ogsaa en ganske overordentlig Betyggelse overfor Administrationen, der ikke har Afskedigelsesret overfor en saadan fast ansat Dommer som overfor en Mand, der ikke er Dommer. Han er jo ganske anderledes afhængig af Administrationen end den fast ansatte Dommer.

Naar man hører den Indvending, at man nu faar lagt et Tryk fra Administrationens Side paa Retterne, at man gør Retterne

afhængige, i Stedet for at man netop skulde styrke Retternes Uafhængighed, vil jeg gerne spørge, om man da ikke kan have fuld Tilid til Retspræsidentens Uafhængighed. Tror man virkelig, at en Retspræsident for at behage den nuværende Justitsminister vil tilsidesætte saglige Hensyn, som i og for sig maatte føre ham til at nægte Samtykke? Det kan jeg dog ikke tro. Formodentlig vil Retspræsidenten i de Tilfælde, hvor han bliver spurgt, ogsaa raadføre sig med andre Medlemmer af Retten om, hvorvidt det kan gaa an, at det paagældende Embede staaar ubesat i længere Tid.

Jeg har hørt den Indvending gjort gældende af en Lægmand: Tror De da virkelig, at Retspræsident den og den, naar hans overordnede, Justitsministeren, kommer til ham og beder ham om Samtykke til Forlængelse af Konstitutions-tiden, vilde nægte sit Samtykke? Det er jo en ikke helt ualmindelig Vildfarelse hos Publikum og Bladene at tro, at Justitsministeren er den øverste Retsmyndighed her i Landet og Dommerne hans underordnede. Det er en komplet Misforstaaelse. Der er her slet ikke Tale om overordnede og underordnede, og jeg tror, vi trygt kan stole paa, at Retspræsidenten, hvis han faar den Myndighed, Lovforslaget tilsigter at give ham, ogsaa vil vide at udøve den ganske uafhængigt.

Lige saa forkert er det, naar man her siger, at de Garantier, Lovforslaget sætter, er ganske illusoriske. Det er tværtimod meget strenge og betydningsfulde, reelle Garantier, der er givet; og hvis ærede Medlemmer skulde være bange for, at de ikke skulde være strenge nok, er der ikke noget i Vejen for, at vi kunde forhandle om at gøre dem endnu strengere.

Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen sagde, at dette vel var en Skinforhandling om en Sag, der var afgjort i Forvejen ved Aftaler. Dette er ikke Tilfældet. Vi har vel drøftet dette baade i og udenfor Retsplejeudvalget og med Medlemmer af alle Partier, saa vidt jeg ved. Men det er en selvfølgelig Ting, det er sagt tydeligt af mig og ogsaa af andre, at det er de saglige Oplysninger, der kan fremkomme vedrørende Spørgsmaalet, navnlig ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om Retternes Stilling overfor dette, der vil være det afgørende for vor Stilling til dette Lovforslag.

Saa har man sagt — og det har for øvrigt fænget hos adskillige —: Hvad er det, man laver her? Man lovgiver for en enkelt Mand, man laver en Lex Rytter; og det kan Lovgivningen dog ikke være bekendt.